Přílohy

Příloha č. 1

Evakuační plán pro 38 osob projektu F200 do Kuvajtu (v případě přítomnosti se připojí pracovník Strojexportu):

- přepravní rychlost 60 km/h, vzdálenost aut 30 m
- příslušná vozidla mají denně natankovány nádrže a rezervu olejů (zodpovídá mechanik)
- nedotknutelná zásoba: 5 sudů nafty + 1 sud oleje, 5 sudů benzínu + 1 sud oleje (zodpovídá kemp boss)
- v trezoru je příslušná hotovost, doklady pracovníků, doklady aut (zodpovídá mechanik a ekonom)
- před zahájením evakuace bude připravena 2m3 nádrž s desinfikovanou vodou (zodpovídá vrtní inženýr a lékař)
- po vyhlášení stavu ohrožení se nikdo bez důvodného pověření nesmí vzdálit z kempu
- v případě evakuace bude kemp zajištěn a bude vypnut elektrický proud[1]

Příloha č. 2

Svědectví Jana Foltýna o evakuaci československých pracovníků z Iráku v důsledku irácké invaze do Kuvajtu v srpnu 1990:

„V červenci 1990 jsme tam jeli na poslední asi tři a půl měsíční cyklus. Těšili jsme se, že to dokončíme, a že to bude všechno v pořádku. Jenomže se stala věc, že 1. srpna 1990 Irák napadl Kuvajt a tím se stalo, že jsme nevěděli, co si o tom máme myslet, jak to bude. Pokračovali jsme normálně v práci. Strojexport nám řekl, že jsou přerušené veškeré telefonní spojení, že se nikam nedovolají, a že nemáme hledět, co nám kde někdo řekne a tak. Tak jsme čekali, co bude, a že to není možné, že by se nedovolali třeba z Bagdádu. Po čtrnácti dnech jsme pořád nevěděli, na čem jsme.

Kuvajt byl rozbombardovaný. Shodou okolností z třicátého v noci na 1. srpna odjela skupina, co jsme ji dojeli vystřídat. Jeli do Kuvajtu a třicátého v jednu hodinu odletělo naše letadlo do Prahy. V jednu už po půlnoci, takže 1. srpna a o půl druhé už začali to letiště bombardovat, takže letadlo třeba anglické už neodletělo. Ti naši měli úžasný štěstí. Náš řidič s mechanikem, který jich vezl do Kuvajtu na letiště a měli tam nakupovat nějaký náhradní díly, zůstali v Kuvajtu a nevěděli, co maj dělat. Jeli na české velvyslanectví do Kuvajtu a oni jim řekli, že pro ně nemůžou nic udělat, ať jedou na hotel, že ten se o ně postará. Oni byli pod tím hotelem asi tři patra další. Přes to nejhorší byli v tom hotelu. Řekli, že měli

[1] MZA, Moravské naftové doly, s. p., Hodonín (NAD 3295, K 772), karton č. 379, poř. č. 1, Evakuační plán pracovníků Moravských naftových dolů k. p. Hodonín XI. Expedice na projektu F-200 North Rumaila u Basry, Iraq.

nakupovat nějaké náhradní díly, že mají asi 1000 dolarů. Na velvyslanectví jim řekli, ty peníze nám dejte, to by vám mohli iráčtí vojáci ukrást. Okrádali lidi. Oni jim ty peníze dali a byli na hotelu a vrátili se k nám na kemp až za týden, až to trošku pominulo, až pak se dostali přes vojáky zpátky, měli takový zvláštní zážitek.

Co se týká nás, tak jsme měli snahu, že chceme z tama odejít, že tam nechceme být. Věděli jsme z rádia a tak dál, že by možná Američani došli Kuvajtu na pomoc, že by začali vojensky Iráčany vyhánět. Oni je potom vyhnali až v lednu sice, ale my jsme nevěděli kdy a měli jsme strach, že nás to může nějak zasáhnout a chtěli jsme pryč. Tak strojexporťáci nám napsali takový papír, že jestli chceme… Začali jsme se dole podepisovat, že souhlasíme s nákladama. Vyhrožovali nám, že si budeme muset zaplatit cestu přes Jordánsko. Jak jsme to začali sepisovat, tak už pak nebylo jiného východiska. Naše expedice udělala schůzu, odeslali jsme inženýra Durdu do Bagdádu, aby zjistil, jaká je situace, že nám ti strojexportáci vykládají, že není spojení, že nefungují telefony. Ale to byla jen záminka, aby nás prostě nechali, abychom furt pracovali, abychom pro ně vydělali peníze a vůbec je nezajímala naša… jak to vůbec dopadne.

Inženýr se vypravil do Bagdádu a z prvního telefonu se dovolal do MND. Vůbec telefony nebyly přerušeny nebo blokovány. Volal řediteli, ten říkal: ‚Proboha, co tam ještě děláte, vždyť už jste měli být dávno pryč. My jsme mysleli, že už jste na cestě.' Řekl mu, že Strojexport nás brzdil, že se máme věnovat práci a nezajímat se o to, co bude, jak bude. Jak se vrátil, měl instrukce z vedení podniku, a potom se ta podpisová akce už skončila, protože jsme začali balit soupravu, začali jsme to uklízet na kemp a začali jsme to všecko… abychom se přesunuli do Bagdádu. Svojema autama pro víc lidí, mikrobusy. Tam jsme potom na druhý den měli přistavený autobus a jeli jsme směrem na jordánské hranice.

Domluvili v Ammánu na velvyslanectví, že z toho Iráku, v té době tam bylo asi 2 000 000 zahraničních pracovníků, všichni se snažili dostat pryč. Egypťanů a států okolo. Za hranicama irácko-jordánskýma je neutrální půda, asi 30-40 km široké území pro nomády, aby mohli přehánět stáda velbloudů, neutrální území pro všechny. To jsme přejeli na jordánské hranice, tam jsme museli přesednout do jordánského autobusu, z velvyslanectví domluvili, že dojel zástupce velvyslance a dojel s ním ještě vysoký důstojník jordánský. Čekali nás na jordánské hranici. Převezli nás. Bylo tam několik sběrných táborů, protože ta hranice byla ucpaná, nedalo se tam projít. Sběrné tábory byly v neutrálním území. Utíkali všichni cizí pracovníci. Na této hranici ještě jeden autobus našich pracovníků dojel z Kuvajtu. To byli lékaři, architekti, vyšší funkce s rodinama, s děckama. Ještě jeden autobus se přidal k nám, s tím pracovníkem z našeho velvyslanectví z Ammánu, ti nás pomohli přes to úskalí převézt, takže jsme měli průjezd Jordánskem bez problému. Jeli před nama, ten jordánský důstojník, takže jsme se dostali do Ammánu. Tam nás ubytovali, a už to byl normální průběh, druhý den nás zavezli na letiště a už tam na nás čekal vládní letadlo, co nám tam vláda nechala přistavit a tím jsme letěli dom.[2]

[2] Rozhovor s Janem Foltýnem, Šardice, 3. prosince 2022.

Příloha č. 3

Dokument z osobního archivu Jana Foltýna

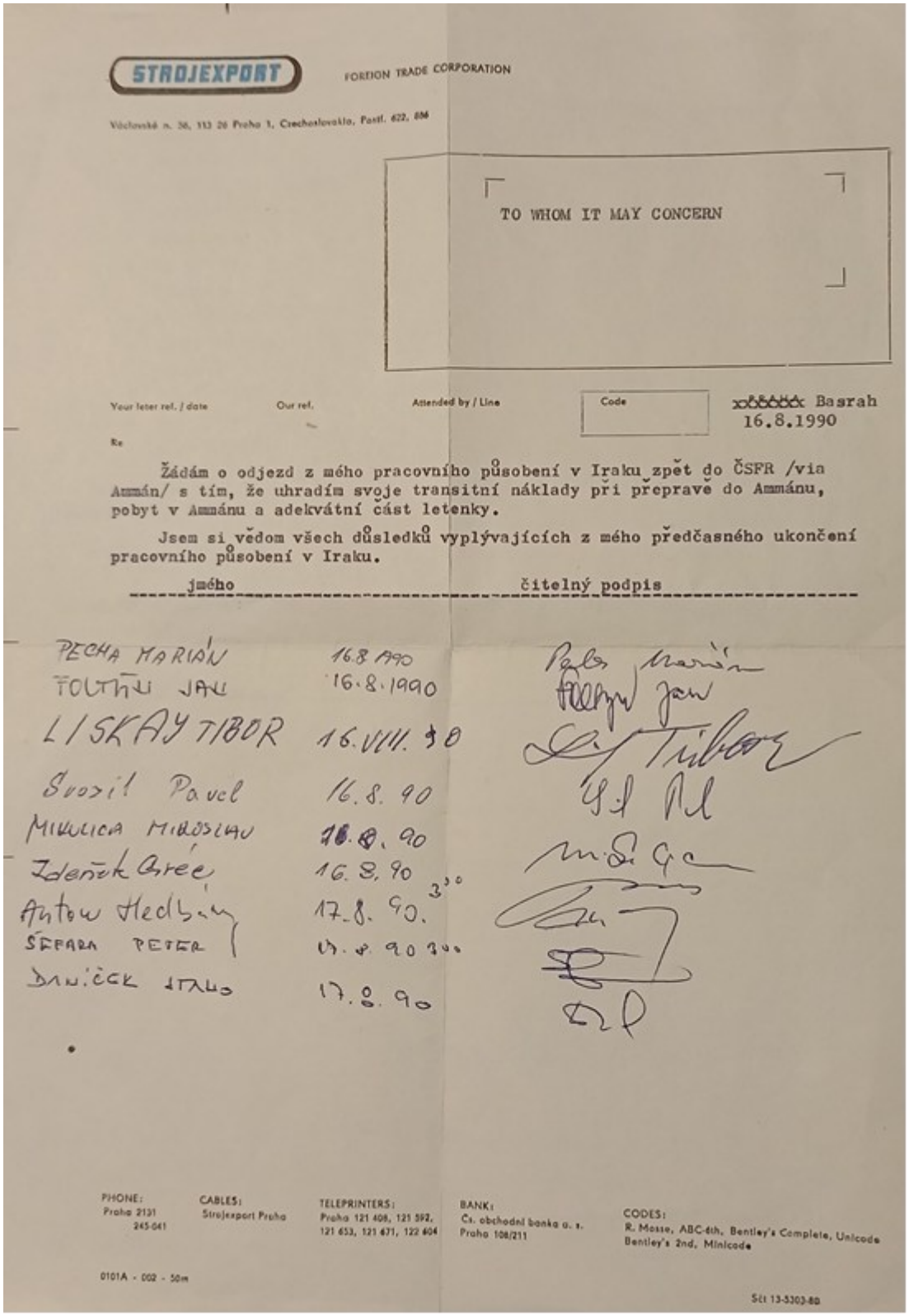

STROJEXPORT FOREIGN TRADE CORPORATION

Václavské n. 36, 113 20 Praha 1, Czechoslovakia, Postl. 622, 886

TO WHOM IT MAY CONCERN

Your letter ref. / date | Our ref. | Attended by / Line | Code | Basrah 16.8.1990

Re

Žádám o odjezd z mého pracovního působení v Iraku zpět do ČSFR /via Amman/ s tím, že uhradím svoje transitní náklady při přepravě do Ammánu, pobyt v Ammánu a adekvátní část letenky.

Jsem si vědom všech důsledků vyplývajících z mého předčasného ukončení pracovního působení v Iraku.

jmého čitelný podpis

PECHA MARIÁN 16.8.1990
FOLTÝN JAN 16.8.1990
LISKAY TIBOR 16.VIII.90
Svozil Pavel 16.8.90
MIKULICA MIROSLAV 16.8.90
Zdeněk Greč 16.8.90
Anton Hedbavný 17.8.90.
ŠEFARA PETER 17.8.90
DANIČEK ITALO 17.8.90

PHONE: Praha 2131 245 041 | CABLES: Strojexport Praha | TELEPRINTERS: Praha 121 408, 121 592, 121 653, 121 671, 122 404 | BANK: Čs. obchodní banka a. s. Praha 108/211 | CODES: R. Mosse, ABC 6th, Bentley's Complete, Unicode Bentley's 2nd, Minicode

0101A - 002 - 50m

Sčt 13-5303-88

Příloha č. 4

Fotografie z osobních archivů pamětníků

František Minx s kempovými psy

Josef Zaňát (vzadu s brýlemi) na *spouštěčce*

Vladislav Tříska (vpravo nahoře) se zástupci PZO Strojexport a INOC

Petr Miškeřík (první zleva) před sídlem PZO Strojexport v Basře

Josef Kytka v obchůdku v Rumaile

Evakuace 1990 (archiv Josefa Kytky)